

**ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У ВИВЧЕННІ
ІНОЗЕМНИХ МОВ У НАЦІОНАЛЬНОМУ
ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Щербина О. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Кафедра іноземних мов

ol-en-ka@ukr.net

На сьогоднішній день іншомовне спілкування стає суттєвим компонентом майбутньої професійної діяльності спеціаліста в зв'язку з цим зростає роль дисципліни «Іноземна мова» на немовних факультетах вузів. Особливу актуальність набуває професійно-орієнтований підхід до вивчення іноземної мови на фармацевтичних спеціальностях, який передбачає формування у студентів здатності іншомовного спілкування в конкретній професійній сфері з урахуванням особливостей професійної лексики. Професійно-орієнтоване навчання іноземної мови базується на потребах студентів у вивченні іноземної мови відповідно до майбутньої професії чи спеціальності.

Оскільки навчальна дисципліна «Іноземна мова» за своєю метою є інтегративною, а за предметним змістом – міждисциплінарною, вона має сприяти розширенню освітнього кругозору студентів, соціалізації особистості майбутніх спеціалістів, підготовці їх до життя в умовах багатонаціонального та полікультурного світу [2].

У сучасних умовах іншомовне спілкування стає суттєвим компонентом майбутньої професійної діяльності спеціаліста, через що значно зростає роль дисципліни «Іноземна мова» на немовних факультетах вишів.

Такі науковці, як: Г. О. Китайгородська, Е. П. Комарова, З. І. Коннова, С. Ю. Ніколаєва, І. І.Халєєва, Е. П. Шубін та ін., проаналізувавши існуючі підходи до навчання іноземної мови у системі вищої освіти та провівши дослідження з проблемами мовної підготовки спеціаліста, свідчать про те, що гуманітарна підготовка випускника вишу в цілому та мовна освіта зокрема не повною мірою відповідають потребам суспільства та особистості, не дозволяють спеціалісту вирішувати професійні задачі з належною якістю та задовольняти особисті потреби в іншомовному середовищі.

В наш час ставиться задача не тільки оволодіти навичками спілкування іноземною мовою, але й набути спеціальні знання за фахом. Підготовка спеціалістів у немовних ВНЗ полягає у формуванні таких комунікативних умінь, які б дозволили здійснювати професійні контакти іноземною мовою у різних сферах та ситуаціях. Під сферою спілкування мається на увазі сукупність однорідних комунікативних ситуацій, які характеризуються однотипністю мовленнєвого стимулу, відношеннями між комунікантами та обстановкою спілкування [3]. Іншомовне спілкування може відбуватися як в офіційній, так і в неофіційній формах, у процесі індивідуальних і групових контактів, у вигляді виступів на конференціях, під час обговорення договорів, проектів, складанні ділових листів.

Метою навчання іноземних мов у немовних ВНЗ є досягнення рівня, достатнього для практичного використання іноземної мови у майбутній професійній діяльності.

Е.В. Рощина зазначає, що при вивченні професійно-орієнтованого мовного матеріалу встановлюється двосторонній зв'язок між намаганням студента набути спеціальні знання та успішністю оволодіння мовою [6, с. 4].

Ляховицький М.В. підкреслив, що вивчення іноземної мови повинно бути не самоціллю, а засобом досягнення підвищеного рівня освіченості в рамках своєї спеціальності.[2, с. 28].

Врахування специфіки профільюючих спеціальностей повинно проводитися за наступними напрямками:

- робота над спеціальними текстами;
- вивчення спеціальних тем для розвитку усного мовлення;
- вивчення лексичного мінімуму по спеціальності;
- спілкування в сфері професійної діяльності;
- створення посібників для активізації граматичного та лексичного матеріалу.

Великого значення набули погляди Г.В.Парікової. Розроблена нею система координації виключає можливість вивчення студентами матеріалу на іноземній мові до того, поки вони не прослухають курс лекцій по відповідній тематиці з профільних дисциплін. Запропонована автором система навчання передбачала сувору координацію робочих планів з іноземної мови з робочими планами кафедр профільюючих дисциплін [5, с. 27].

Однією з основних вимог сучасної програми з іноземної мови для немовних вузів є реалізація комунікативного методу навчання. Студентам фармацевтичних спеціальностей необхідно навчитися спілкуванню, передачі та сприйняттю інформації професійного характеру. Практичне оволодіння мовою спеціальності передбачає також вміння самостійно працювати зі спеціальною літературою на іноземній мові з метою отримання професійної інформації.

Вивчення мови спеціальності вимагає засвоєння великої кількості термінів і спеціальних ронянь, необхідних майбутньому спеціалісту. Але за час, відведений на вивчення іноземної мови у виші, неможливо оволодіти всією термінологією, тому дуже важливим є розвиток у студентів навичок роботи зі спеціальними словниками, глосаріями, довідниками за фахом.

На думку Н.Д. Гальскової, в зміст навчання іноземної мови слід включати:

- сфери комунікативної діяльності, теми та ситуації, мовленнєві дії та мовленнєвий матеріал, що враховують професійну направленість студентів;
- мовний матеріал (фонетичний, лексичний, граматичний, орфографічний), правила його оформлення та навички оперування ним;
- комплекс спеціальних (мовленнєвих) умінь, що характеризують рівень практичного володіння іноземною мовою як засобом спілкування, в тому числі інтеркультурних ситуаціях;
- систему знань національно-культурних особливостей та реалій країни, мова якої вивчається [1].

Сутність професійно-орієнтованого навчання іноземної мови полягає в його інтеграції зі спеціальними дисциплінами з метою отримання додаткових професійних знань і формування професійно значимих якостей особистості. Професійно-орієнтоване навчання означає процес викладання іноземної мови у немовному ВНЗ, орієнтований на читання літератури за фахом, вивчення професійної лексики та термінології, а останнім часом і на спілкування у сфері професійної діяльності.

Таким чином викладачам іноземної мови необхідно робити все для підвищення якості викладання іноземної мови в технічному вузі з урахуванням професійної направленості та подальшою розробкою відповідних технологій навчання, щоб підготувати дійсно професійно компетентного спеціаліста. Отже, на основі вищевказаного можна стверджувати, що навчання англійської мови за професійним спрямуванням полягає у формуванні позитивної мотивації, тобто прагнення студентів немовних вузів до практичного оволодіння іноземною мовою як засобом отримання спеціальної інформації з фахового предмета, так і засобом спілкування у професійно-ділових ситуаціях. Ці функції реалізуються через зміст самого навчального матеріалу, зокрема юридичних текстів з використанням спеціальної термінології.

Література

1. Болотина Н.И. Содержание профессионально-ориентированного обучения иностранному языку в неязыковом вузе // Материалы IV Междунар. науч. конф., посвящ. 89-летию образования Белорус. гос. ун-та [Межкультурная коммуникация и профессионально-ориентированное обучение иностранным языкам], (Минск, 29 октября 2010 г.) / Сборник научных трудов. – Минск : Изд. центр БГУ, 2010. – С. 78-79.
2. Ляховицкий М.В. О некоторых базисных категориях методики обучения иностранным языкам / М.В. Ляховицкий // Иностранные языки в школе. – 1973. – № 1. – С. 27-34.
3. Миронова Л.С. Роль и место профессионально-ориентированного иностранного языка в подготовке современного военного специалиста // Материалы Междунар. науч.-практ. конф. [Современные технологии обучения иностранным языкам], (Ульяновск, 26 января 2011 г.) / Сборник научных трудов. – Ульяновск: УлГТУ, 2011. – С. 191-195.
4. Парикова Г.В. Исследование возможностей повышения эффективности процесса обучения иностранным языкам в неязыковом вузе / Г.В. Парикова. – Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1972. – 44 с.
5. Рощина Е.В. Функции иностранного языка как учебного предмета в системе обучения в университете / Е.В. Рощина // Иностранные языки на неспециальных факультетах: Межвуз. сб. – Л. : Изд-во Ленингр. ун-та, 1978. – С. 3-6.